

Persian Man's Missile

Honoring the Martyrs esp. Tehrani Moghadam

The inscription of
Naghsh -e- Rostam - DNa
Line 38 , second word
to line 45 first word

کتیبه نقش رستم
از کلمه دوم سطر ۳۸
تا کلمه اول سطر ۴۵

Sentence

If clause Main clause conclusion

If...

Then...

So...

اگر می اندیشی که ...

به پیکره ها... بنگر...

تا بدانی که نیزه مرد پارسی...

...اگر می اندیشی کشورهایی که داریوش شاه اداره میکرد چقدر تا بوده پس به پیکره ها بنگر که تخت مرا می برند.
آنگاه خواهی دانست... که نیزه مرد پارسی چه زیاد پیش رفته ... و مرد پارسی خیلی دورتر از پارس جنگیده است...

۳۸	اگر می اندیشی که ...
۳۹	به پیکره ها... بنگر...
۴۰	تا بدانی که نیزه مرد پارسی...
۴۱	اگر می اندیشی که ...
۴۲	به پیکره ها... بنگر...
۴۳	تا بدانی که نیزه مرد پارسی...
۴۴	اگر می اندیشی که ...
۴۵	به پیکره ها... بنگر...

Transcription - آوا نویسی

- 38 - yadipatīy maniyāhaiy tya
- 39 - ciyakaram āha avā dahyāva
- 40 - tyā Dārayavauš xšāyaθiya
- 41 - adāraya patikarā dīdiy tyaiy gāθum
- 42 - baratīy avadā xšnāsāhy
- 43 - adataiy azdā bavātiy pārsahyā
- 44 - martiyahyā dūraiyy arštīš
- 45 - parāgmatā

ترجمه انگلیسی - English translation

If now you shall think that "How many are the countries which King Darius held?" look at the sculptures [of those] who bear the throne, then shall you know, then shall it become known to you: the spear of a Persian man has gone forth far...

Typology

left to right

S O V

Morphological Description

Morphemes			
Free		Bound	
Lexical	Functional	Derivational	Inflectional
Θātiy	V.		-tiy
Dārayavauš	N.		-uš
Xšāyaθiya :	N.		
	Yadipatiy/Rel+Adv	Yadiy + patiy	
maniyāhaiy	N.		-iyāhaiy
	Tya Conj.		
	Ciyakaram Adv.		
Āha	V.		-a
	Avā Rel.pr.		
Dahyāva	N.		
	Tyā /Rel.pr./which		
Dārayavauš	N.		-uš
Xšāyaθiya	N.		
Adāraya	V.		a- + -aya
Patikarā	N.		-a
Dīdiy	V.		
	Tyaiy /Rel.pr./who		
Gāθum	N.		-m
Baratiy	V.		-aitiy
	Avadā adv.		
Xšnāsāhy	V.		-ahy
	Adataiy Adv.+pr.		
	Azdā Adv.		
Bavātiy	V.		-avatiy
Pārsahyā	N.		-hyā
Martiyahyā	N.		-hyā
	Dūraiyy Adv.		-š
Arštiš	N.		
Parāgmatā	Adv+P.P.P.	Parā- +√ gam + -atā	

نکات مهم و کلیدی در این کلمات

الف : فونتیک Phonetics

سه نکته مهم فونتیکی :

۱- تمام همخوان ها و واکه های فارسی باستان و نو تقریباً مثل هم هستند و تفاوت اندکی دارند

۲- حروف ت، ن و ه- ممکن است در نوشته ها نیاشند ولی تلفظ میشوند

مثال : $adāraya + t$ که شناسه سوم شخص است و در کتیبه ها نوشته نشده ولی باید خوانده شود...

$Xšāyaθiya + h$ که شناسه فاعلی است....

۳- همخوان ل در فارسی باستان وجود ندارد و در هیچیک از کلمات بالا همخوان ل به کار نرفته است.

The consonant L isn't in OP and AV.

There is only one L entry in OP Dictionary : Labanāna = لبنان

ب - فونولوژی phonology

الفونز : چند نوع ت، ر و س در تلفظ فارسی باستان وجود دارد که در جای دیگر به آنها خواهیم پرداخت.

جفت های کمینه : در ریشه های کلمات بالا جفت کمینه وجود نداشت.

خوشه های همخوان مهم :

دو همخوان (خش) در کلمه $xšāyaθiya$ و سه همخوان (خشن) در کلمه $xšnāsāhy$ از بارزترین و مهم ترین مشخصه های زبان فارسی باستان است...

چینش مجاز آواها Phonotactics

در فارسی باستان محدودیتهائی در آواها بویژه خوشه های همخوان و دنباله های مصوت وجود دارد که تا به امروز ادامه دارد و هجاهای نامأنوس و ناهنجار که ادای آنها سخت باشد وجود ندارد هرچند برای فارسی زبانان جدید تلفظ خوشه های خشم و خشن خو و خش! که در مثال بالا ذکر شد کمی سخت است.

خیشومی شدگی nasalization : تمام واکه هائی که بعد از سه واج خیشومی (ن ، م و نگ) می آیند غنه دار میشوند و در مواقعی دیفتانگ (آو) را ایجاد می کنند.

همسان سازی assimilation در کلمات بالا ندیدم.

حذف elision در کلمات بالا وجود نداشت.

ج - واژه سازی Word Formation

Neologism = نو واژه سازی = more

Etymology = ریشه شناسی - all shown at page 2

Borrowing = وام واژه = no

Loan-translation or claque = گرتنه برداری = no

Compounding = more , at page 2

Blending = ادغام = no

Clipping = اختصار = no

Hypocrism = تحیب یا خودمانی سازی = no

Backformation = پس سازی = no

Conversion = تبدیل Parāgmatā , a combination of adv. + v. makes adj. and is used as n.

Coinage = ابداع = no

Acronyms = سر واژه سازی = no

Derivation = اشتقاق = more

Prefixes & suffixes = more , shown at page 2

Infixes = in my opinion some but...!!

Multiple processes = فرآیندهای چندگانه = more

Analogy = قیاس = no

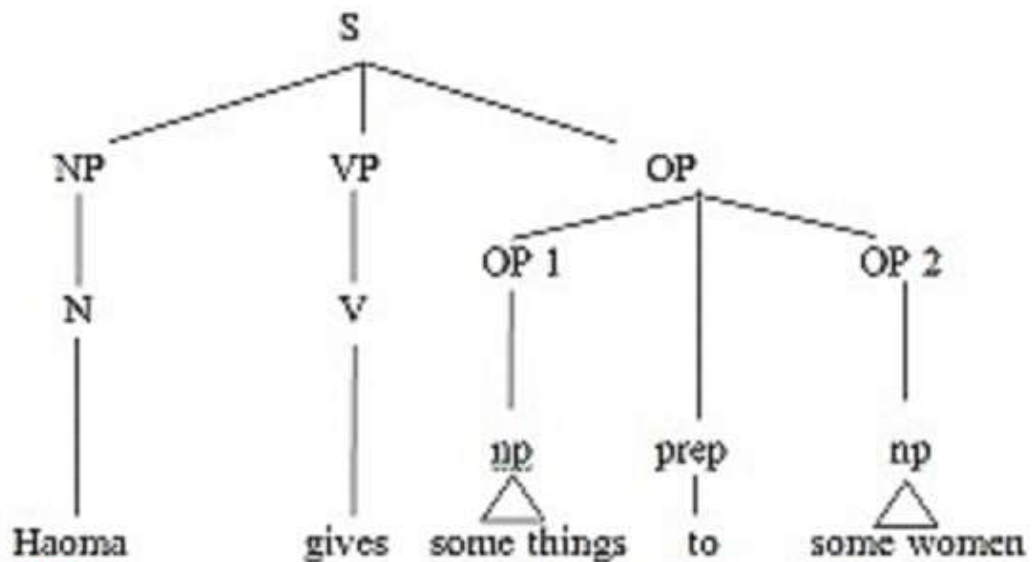
Eponyms = هخامنش + ی = لقب مشهور تجاری سیاسی =

Grammar & Meaning

Parts of speech, Gender, voice and Agreement

1. θātiy -- verb; 3rd person singular imperfect indicative active <θah> 'speak, say, declare' -- declares
2. Dārayavauš -- proper name; nominative singular masculine <Dārayavahu-> 'Darius' -- Darius
3. xšāyaθiya -- noun; nominative singular masculine <xšāyaθiya-> 'royal, king' -- the King
4. yadipatiy -- relative adverb; <yadiy> 'if, when' + adverb; <patiy> 'against, during, with respect to' -- if again
5. maniyāhaiy -- verb; 2nd person singular present subjunctive middle <man> 'think' -- you would wonder
6. tya -- relative conjunction; accusative singular neuter <tya-> '(so/in order) that' --
7. ciyakaram -- adverb; <cayakaram> 'how much, how many' -- how many
8. āha -- verb; 3rd person plural imperfect indicative active <ah> 'be' -- were
9. avā -- relative pronoun; nominative plural feminine <ava-> 'this, that' -- those
10. dahyāva -- noun; nominative plural feminine <dahyu-> 'country, land, region' -- countries
11. tyā -- relative pronoun; nominative plural feminine <tya-> 'who, which; that' -- which
12. Dārayavauš -- proper name; nominative singular masculine <Dārayavahu-> 'Darius' -- Darius
13. xšāyaθiya -- noun; nominative singular masculine <xšāyaθiya-> 'royal, king' -- the king
14. adāraya -- verb; 3rd person singular present indicative middle causative <dar> 'hold, support' -- held
15. patikarā -- noun; accusative plural masculine <patikara-> 'picture, carved/incised likeness' -- the reliefs
16. dīdiy -- verb; 2nd person singular present imperative middle <di> 'see, look' -- look at
17. tyaiy -- relative pronoun; accusative plural masculine <tya-> 'who, which; that' -- who
18. gāθum -- noun; accusative singular feminine <gāθu-> 'place, throne, battlefield' -- the throne
19. baratiy -- verb; 3rd person plural present indicative active <bar> 'bear, carry' -- bear

20. avadā -- adverb; <avadā> 'then, there' -- then
21. xšnāsāhy -- verb; 2nd person singular present subjunctive active
<xšnā> 'learn, know' -- you will know
22. adataiy -- adverb; <ada> 'then' + enclitic personal pronoun; genitive
singular <tuvam-> 'you' -- thus... to you
23. azdā -- adverb; <azdā> 'known' -- known
24. bavātiy -- verb; 3rd person singular present subjunctive active <bu>
'be, become' -- it will become
25. pārsahyā -- adjective; genitive singular masculine <pārsa-> 'Persian' --
of a Persian
26. martiyahyā -- noun; genitive singular masculine <martiya-> 'mortal,
man, human being' -- for mankind
27. dūraiyy -- adverb; <dūraiyy> 'afar, far away' -- a great distance
28. arštiš -- noun; nominative singular feminine <aršti-> 'spear, weapon' -
- spear
29. parāgmatā -- adverb; <parā> 'forth, forward, beyond' + past participle
passive; nominative singular feminine <gam> 'go' -- has gone forth

transcription :

haomō taēciṭ yōi katayō naskō-frasāṅhō āṅhōṅte
spānō mastīmca baxṣaiti.

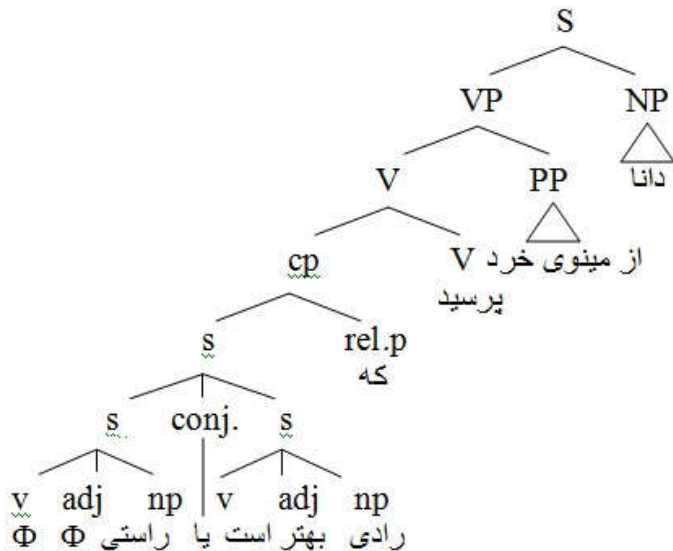
English & persain translation :

Haoma grants to those women who have long sat
searching books, more knowledge and more wisdom.

مقن از اوستا، هوم پست، فرار آخر بند ۲۲
...هوم به آن زنان خانگی که شک خوان می نشینند تقدس و تیز دانش را می بخشد.

هوما ځای ښکاري. ځای ښکاري. ځای ښکاري.
ځای ښکاري. ځای ښکاري. ځای ښکاري.
ځای ښکاري. ځای ښکاري. ځای ښکاري.

متن از کتاب مینوی خرد ، پرسش ۲ بندهای ۱ و ۲ :
پرسید دانا از مینوی خرد که رادی بهتر است یا راستی...؟

سے لکھو اور پھر اس کے ساتھ ساتھ لکھو :-
سے لکھو اور پھر اس کے ساتھ ساتھ لکھو :-

- 1- pursid dānāg ō mēnōg ī xrad
- 2- kū: rādih weh, ayāb rāstih,

منابع :

۱. ایران باستان، کنت
۲. فرمانهای شاهان هخامنشی
۳. The study of language / George Yole
۴. سایت دانشگاه تگزاس به نشانی : <https://lrc.la.utexas.edu/eieol/aveol/90>
۵. مطالب تدریس شده توسط : استاد دکتر نمیرانی، استاد دکتر نویدی، استاد دکتر حاجیانی و استاد دکتر امینی

والسلام
والعاقبة للمتقين
یلدای ۱۴۰۳

محمد حسین صادقی

دانشجوی کارشناسی ارشد زبانهای ایران باستان دانشگاه شیراز

By : Sadeghi, M.H. Student of Shiraz University 1403-2024

www.hodhodiran.ir